

РОЗВИТОК КОНТЕЙНЕРНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ

*Ламанова М.П., Гармаш О.М., Кагоєра Р. (Уганда)
кафедра логістики НАУ*

The article considers the issues that allow to get acquainted with the trends in the development of container traffic. The main types of containers used not only for maritime communication, but also for multimodal. The efficiency of using container transportation for enterprises in a competitive market is analyzed.

На сьогодні, контейнерні перевезення є одні з найпопулярніших та найекономічніших видів вантажоперевезень у трансконтинентальному сполученні. Обговоримо, що ж саме посприяло і як змінилися перевезення.

Комплексний аналіз теорії та практики розвитку контейнерних перевезень дозволяє виявити такі основні тенденції [1]:

- контейнерні перевезення та його структура інтенсивно зростають, як на морських напрямках, так і на залізничних коліях повідомлення;
- у нашій країні, це зростання проходить мало швидко і інтенсивно щодо світових показників, проте обсяг контейнерних перевезень поступово зростає.

Контейнери були не завжди, спочатку вантажі перевозили в мішках, ящиках та бочках, завантажували на судно власноруч, що завдало проблем, витрачалося багато часу на завантаження та розвантаження вантажу, довгі простой, великих фінансових витрат також товари легко кралися або губилися, що показувало недосконалість таких перевезень. Тому такі перевезення були дуже повільні, коштували надзвичайно дорого, вантаж легко губився та це тільки половина недоліків.

Надзвичайно цінний вклад у розвиток перевезень був зроблений звичайним водієм вантажівки, Малкольмом Макліном, який очікував на причалі розвантаження своєї вантажівки більше доби і спостерігаючи за роботою вантажників, спіймав себе на думці [2]: «А що, якщо підняти вантажівку на судно повністю, не розвантажуючи вантаж? Тільки трейлер з

вантажом без кабіни та колес та не один, а десятки сотень таких трейлерів». Згодом цю ідею він все-таки застосував на практиці, ця подія визначила світову глобалізацію.

Сильним поштовхом стала стандартизація інтермодальних перевозок. Інтермодальність - це ідея, на якій будується вся логістика перевезень. Як тільки вантаж прибуває в порт, його знімають краном і відразу ж ставлять на поїзд або вантажівку не розпаковуючи і не розвантажуючи. У всьому світі одні і ті ж стандартні кріплення, як на кубиках Лего: завантажив, закріпив, відвіз. Тому для контейнерних перевезень використовують контейнери найбільш поширених стандартних довжин [3]: 20 футів (6,10 м), 40 футів (12,19 м), 45 футів (13,72 м), 48 футів (14,63 м) та 53 футів (16,15 м). За призначенням контейнери поділяють на універсальні, для перевезення тарно-штучних вантажів, і спеціалізовані – для перевезення насипних матеріалів, рідких, рефрижераторних, газоподібних та інших вантажів.

За конструкцією контейнери бувають відкриті та закриті, водонепроникні та негерметичні, металеві і з полімерних матеріалів з металевим каркасом. Всі ці зміни значно допомогли підвищити продуктивність праці в разі, за рахунок комплексної механізації навантажувально-розвантажувальних та складських робіт, а також допомогли спростити процес контрольно-обліковий та транспортно-експедиційний [4].

Очікується, що існуючі тенденції зміни обсягів перевезення контейнерів зберігатимуться з відповідним перерозподілом ринку. Крім того, дещо знизиться складова європейських країн загальному обсязі контейнерних перевезень. Аналогічне зниження частини ринку прогнозується і Північноамериканському континенті. А частка Північно-Східної Азії стабільно зростатиме.

Як результат контейнерні перевезення, особливо морським транспортом стали найпопулярнішим видом перевезень і є незамінними у доставці вантажів між країн Америки та Азії.

Ефективність контейнерних перевезень в народному господарстві і сфері їх найекономічнішого використання залежить від таких факторів як, обсягу перевезень і розмірів партій вантажу, типу вантажу і структури вантажопотоку, відстані перевезень наявності під'їзних шляхів і перевізних

засобів у відправників та одержувачів вантажу, типу та вантажопідйомності рухомого складу, форм постачання, їх транспортно-експедиційного обслуговування.

Застосування контейнерів для перевезень вантажів кардинально змінили вантажоперевезення. Отже основні переваги таких перевезень:

- відсутність перевантаження вантажу;
- значна економія ресурсів за рахунок комбінування різних видів транспорту для перевезення контейнерів;
- високий рівень безпеки, так як сучасні контейнери мають міцну конструкцію і повністю герметичні. Як правило контейнери виготовляють із сталі чи алюмінію, їх важко зламати.
- контейнери замикаються за допомогою замків та опломбовуються, це гарантує безпечність вантажу, що знаходиться в середині.
- можливість перевезення вантажів у змішаному сполученні із мінімальними витратами та відкриванням для перевірки вантажу, що сприяє уникненню можливості крадіжок.

Таким чином, можна зробити висновок про явні передумови підвищення попиту на вагони-платформи для перевезення контейнерів. Зазначимо, що звичайно ж, багато залежить від конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Григорак М.Ю., Костюченко Л.В., Соколова О.Є. Логістична інфраструктура – Київ 2013, ст. 251-255
2. Електронний ресурс. Твоя логістика. Контейнерные перевозки: как одна идея изменила экономическую географию мира. <https://www.yourlogistics.com.ua/kontejnerye-perevozki-kak-odna-ideya-izmenila-ekonomicheskuyu-geografiyu-mira/>
3. Складська логістика: навчальний посібник / В. Є. Марчук, М. Ю. Григорак, О. М. Гармаш, О. В. Овдієнко. Київ: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 256 с.
4. Андриенко М. Сучасні світові тенденції розвитку контейнерних перевезень на залізничному транспорті // Залізничний транспорт: Зб. наук. праць КУЕТТ. Серія «Економіка і управління». – К., 2005. – Вип. 7. – С.151-161.